

mag. Andreja Ravnihar Megušar²⁰⁷

VENTUS PASSIONIS – 2020

GIBANJE PASIJONSKI VETER V LETU 2020

PASIJONSKI VETER JE ZAVEL

Gibanje Pasijonski veter pasijonce iz Slovenije, zamejstva in izseljeništvu združuje in povezuje v živo skupnost ter neguje duhovno bogastvo in sporočilnost pasijona. Duhovni steber in sedež gibanja je prav škofjeloški kapucinski samostan, saj je prva sapica pasijonskega vetra zavela že konec devetdesetih let, ko so na ulicah Škofje Loke ponovno oživili Škofjeloški pasijon. Nastanek in delovanje Pasijonskega vetra sta povezana z dolgoletno željo, da bi se pasijonci povezovali, sodelovali ter ob tem duhovno in osebno rastli. Ob štirih uprizoritvah te bogate duhovne dediščine so loški pasijonci zadnjih dvajset let spleтали pasijonske vezi z mnogimi slovenskimi kraji. Leta 2011 je bilo prvo večje srečanje pasijoncev iz Preddvora, Ribnice, Štepanje vasi, Laškega, Razborja pod Lisco, Cerkelj na Dolenjskem, Višnje Gore, Križa pri Tržiču ...

Iz želje po povezovanju vseh slovenskih pasijoncev je bilo leta 2017 v kapucinskem samostanu Škofja Loka uradno srečanje gibanja Pasijonski veter, na katerem sta bila navzoča tudi brata kapucina Jožko Smukavec in Jaro Kneževič. Tako se je oblikovalo gibanje slovenskih pasijoncev z imenom Pasijonski veter, njegovi duhovni nosilci so postali bratje kapucini iz Škofje Loke. Odločno je bilo zastavljeno, da gibanje zaživi na način povezovanja, izmenjave izkušenj in duhovnega poglobljanja.

Temelj delovanja je bil postavljen 22. novembra 2019, ko so se v Štepanji vasi srečali pasijonci posameznih pasijonskih mest in imenovali odbor, ki ga sestavljajo koordinatorji pasijonskih mest in duhovni asistent. Srečanje so pasijonci pripravili pod vodstvom br. Mateja Štravsca iz Štepanje vasi. Odbor je imenoval koordinatorja gibanja Pasijonski veter ki je tudi uradni predstavnik gibanja. Duhovni asistent gibanja je br. Jaro Kneževič, koordinatorica pa Andreja Ravnihar Megušar. Koordinator za pasijon v Preddvoru je Metod Jagodic, v Ribnici Helena Ilc in v Štepanji vasi br. Matej Štravs. »Biti pri pasijonu kot udeleženec, organizator, podpornik ali simpatizer naj postane vrednota, izraz pripadnosti, prostoru ter stvar ponosa in odličnosti,« je v pogovoru izpostavil Pavel Florjančič, eden

---

²⁰⁷ Mag. Andreja Ravnihar Megušar je koordinatorica gibanja Pasijonski veter.

od pionirjev pasijonskega gibanja na Slovenskem. Največje bogastvo pasijona je vendarle njegovo močno duhovno sporočilo o lepoti in smislu življenja, o moči spreobrnjenja in odrešenja. Pasijonci smo prepoznali potrebo po duhovnem povezovanju s perspektive občestvenosti, da pasijon ne bo samo spektakel, ampak tudi oznanjevanje. Želja pasijoncev je bila vedno, da bi bila pasijonska skupnost živa tudi v času med uprizoritvami, še posebej v duhovnem smislu, saj želimo slediti duhovnemu izročilu pasijona, ga posredovati mladim in gledalca popeljati k duhovnemu. Vsekakor vsakomur posredovati krščansko izkušnjo. Kako pa bo gledalec gledal uprizoritev, bo odvisno od njega samega; le kot turistični dogodek ali pa bo odrinil globoko. Prav tako igralci. Vsi pasijonci na slovenski ravni so povabljeni, da se vključijo v gibanje Pasijonski veter, znotraj katerega je več aktivnosti.

Kljub epidemiji, ki se je začela leta 2019 in povsem ohromila kulturno delovanje na Slovenskem in po Evropi v preteklem letu, so bili organizirani nekateri dogodki, ki so dali pečat našemu gibanju.

Še posebej smo ponosni na izid treh števil *Pasijonskega novičnika*, ki so bili objavljeni februarja, aprila in novembra 2020. Vlogo urednice spletnega časopisa je prevzela Urška Florjančič, ki je z velikim navdušenjem poskrbela za dobro obveščenost o pasijonskem dogajanju na slovenski ravni. Prav tako je slovenski pasijonski utrip prenesla v pasijonska mesta, ki jih povezuje evropsko pasijonsko združenje Europassion iz 16 držav.

Br. Jaro je v prvi številki zapisal: »Zato verjamem v Pasijonski veter, ki tudi po tem *Pasijonskem novičniku* veje med nami! Verjamem v poslanstvo tega gibanja, ki ima namen predvsem povezovati, graditi, vabiti k sodelovanju, skupaj iskati nove poti ...«

Z izidom prve številke smo prav tako posredovali vabila in informacije za romanja, mednarodna srečanja, ustvarili novo spletno stran, www.pasijonskiveter.si, in profil na družabnem omrežju facebook, ki ga ureja Marija Klemenčič, predstavnica mladih pasijoncev.

Vsako leto, marca in aprila, pasijonsko kondicijo na Loškem ohranjajo Dnevi Škofjeloškega pasijona. Program oblikujejo številni pasijonci in člani kulturnih društev na Loškem, v sodelovanju s kapucinskim samostanom, koordinator je Občina Škofja Loka. Tako sta v okviru spomladanskih dogodkov izšli tudi dve pasijonski publikaciji: petnajsta številka *Pasijonskih doneskov* in *Pasijonski almanah*.

V organizaciji Muzejskega društva Škofja Loka in Kulturno-zgodovinskega društva Lonka Stara Loka je bila na pasijonski dan, 20. marca, predvidena predstavitev *Pasijonskih doneskov 2020/15*, ki jih je uredila Helena Janežič. Predvidena je bila tudi predstavitev režiserja, vodje Škofjeloškega pasijona 2021 ter

odprtje razstave Janka Orača *Pot na goro*. Žal zaradi pandemije dogodkov ni bilo več mogoče izpeljati, lahko pa na tem mestu omenim, da je omenjena številka *Pasijonskih doneskov* v članku klarise s. M. Katarine močno nagovorila in vpeljala bralca v postno vzdušje in velikonočno meditacijo. Sledili so prispevki o izvoru pasijonskega gibanja, Valentinu Vodniku kot postnem pridigarju ter še neobjavljena Schönlebnova pridiga. Predstavljena je bila tudi uprizoritev Škofjeloškega pasijona v Globasnici leta 1996, elementi gledališke skupnosti Škofjeloškega pasijona ter o postavljanju božjih grobov na Škofjeloškem v sedmih loških cerkvah. Prav tako smo lahko prebrali vse o 40-letnem uprizarjanju pasijona v Štepanji vasi in izjemnem Ribniškem pasijonu.

S Pasijonskim vetrom bi si spomladi 2020 lahko ogledali tri pasijonske igre izven Slovenije, in sicer v avstrijskem Felkirchnu ter v dveh nemških mestih, v Tirschenreuthu in Oberammergau. Prav tako bi na povabilo združenja Europassion za slovenske pasijonce organizirali srečanje na Dnevih mladih z ogledom odmevnega pasijona v Oberammergau, pod duhovnim vodstvom br. Jarota. Zaradi znanih razlogov je dogodek prestavljen na leto 2022.

Žal so bile marca in aprila odpovedane tudi pasijonske uprizoritve na Slovenskem: dve uprizoritvi ribniškega pasijona z naslovom *Daritev za grehe sveta*, dve uprizoritvi pasijona v Štepanji vasi pri Ljubljani ter ena uprizoritev pasijona v Preddvoru v izvedbi gledališke skupine Getsemani.

Vabimo vas k ogledu posnetka pogovornega večera z naslovom

Režijski pristopi k Škofjeloškemu pasijonu,

ki bo objavljen **v sredo, 8. aprila 2020, ob 19. uri** na www.pasijonskiveter.si in na **FB Pasijonskega vetra**.

P. Marjan Kokalj DJ je bil režiser uprizoritev Škofjeloškega pasijona v letih 1999 in 2000. Borut Gartner je Škofjeloški pasijon režiral leta 2009 in ponovno izbran za režiserja uprizoritev v letu 2021.

Bratje Kapucini iz Škofje Loke so v sodelovanju s Pasijonskim vetrom načrtovali v postnem času gostiti p. Marjana Kokalja, da bi predstavil del duhovnega sporočila Škofjeloškega pasijona, tokrat druge slike – SMRT.

Ker tokrat #ostanetedoma ste vabljeni k ogledu posnetka predavanja z naslovom

PASIJONSKO SPOROČILO - SMRT,

ki bo objavljen **v sredo, 15. aprila 2020, ob 19. uri** na www.pasijonskiveter.si in na **FB Pasijonskega vetra**. Uvodni nagovor bo pripravil br. Jaro.

Pasijonski večer z gostoma p. Marjanom Kokaljem in Borutom Gartnerjem je potekal 8. aprila 2020 preko spleta.

V Selcih je bil 8. aprila predviden pasijonski večer z gostoma p. Marjanom Kokaljem in Borutom Gartnerjem. Ponosni smo, da smo se uspeli hitro odzvati na čas pandemije in pogovorni večer z naslovom *Režijski pristopi k Škofjeloškemu pasijonu* pasijoncem prek spleta pripeljali na njihove domove.

Prav tako smo v sodelovanju z brati kapucini iz Škofje Loke pripravili posnetek predavanja *Pasijonsko sporočilo – SMRT*, ki je bil objavljen 15. aprila na spletni strani www.pasijonskiveter.si in v knjigi obrazov, fb Pasijonski veter.

Občina Železniki je v okviru evropskega programa Evropa za državljane pridobila sredstva za izvedbo mednarodnega srečanja, ki naj bi bil organiziran junija 2020. Med partnerji na projektu so tudi pasijonska mesta, ki so povezana v okviru Europassiona. Mednarodni dogodek smo prestavili na junij 2021. Kljub pandemiji pa smo se odločili, da od 16. do 19. septembra na obisk povabimo predsednika Europassiona Josefa Langa s soprogo. Vabilu in izvrstim dogodkom ob tej priložnosti sta se gosta odzvala. Izkoristili smo čas za pogovore o

Septembra 2020 je Slovenijo na povabilo gibanja Pasijonski veter obiskal predsednik Europassiona Josef Lang s soprogo. Na sprehodu skozi Škofjo Loko se jima je pridružil več škofjeloških pasijoncev (od leve proti desni): Andreja Megušar, Jožica Žnidaršič, Urška Florjančič, Neža Karlin z Davidom, Josef Lang, Agata Pavlovec, Aleksander Igličar, Heidi Lang, Tomaž Paulus.

nadaljnem sodelovanju in delovanju Europassiona ter vlogi slovenskih pasijonov v mednarodnem prostoru. Prvi večer je bilo srečanje pri škofjeloških kapucinih, kjer je sedež Pasijonskega vetra. Še posebej smo bili veseli na topel odziv in sprejem pri škofjeloškem županu Tinetu Radinji in Antonu Luznarju, županu v Železnikih. Med obiskom v Sloveniji se je Josef Lang skupaj s soprogo Heidi in članoma razširjenega predsedstva Europassiona Andrejo Ravnihar Megušar in Aleksandrom Igličarjem srečal z državno sekretarko dr. Ignacijo Fridl Jarc in v. d. vodjo direktorata za kulturno dediščino dr. Jelko Pirkovič na Ministrstvu za kulturo RS. Gostovanje je uspelo, utrdile so se že vzpostavljene vezi in utrile nove ideje za delovanje v letu 2021.

Za jesenski Semenj na Fari so pasijonci in aktivni člani Kulturno-zgodovinskega društva Lonka Stara Loka na starološkem trgu v sodelovanju z Župnijo Stara Loka in Župnijskim zavodom sv. Jurija Stara Loka pripravljali fotografsko razstavo z naslovom *Stara Loka, knjiga in pasijon*, in sicer pod okriljem Dnevov evropske kulturne dediščine 2020. Na petih plakatih so predstavili obsežen opus publikacij s pasijonsko tematiko, ki ga hrani Starološka župnijska knjižnica dr. Janeza Veiderja, pasijonske motive na podobicah iz Veiderjeve zbirke nabožnih podob, Staroločane v Škofjeloškem pasijonu in pasijonske dogodke v Stari Loki, s katerimi »krepimo pasijonsko kondicijo«, še posebej v letih, ko ni uprizarjanja Škofjeloškega pasijona. Semanji dan je bila zaradi vse slabših razmer s pandemijo covid-19 odpovedan, fotografsko razstavo pa so kljub temu pripravili in jo v času DEKD 2020 oz. do 16. oktobra 2020 postavili v predverje Sokolskega doma v Škofji Loki. Razstava se je po tem datumu selila v starološko farno cerkev. Spomladi 2021 je načrtovana postavitvev na Jurjev semenj.

Gibanje Pasijonski veter je še dokaj mlado, a je doseglo že kar nekaj uspešnih korakov. Zavedamo se, da bodo prihodnji koraki in dejanja odvisni predvsem od pasijoncev oziroma ljudi, ki se bodo v njem povezovali. Pomembni bodo tudi duhovno spremljanje in molitve bratov kapucinov ter seveda nenazadnje Božji blagoslov.

Helena Ilc, vodja Ribniškega pasijona, je na srečanju korodinatorjev slovenskih pasijonov podelila naslednjo misel: »Biti del Pasijonskega vetra pomeni deliti misli in ideje v istem Duhu, si pomagati v izkušnjah in molitvi, poglobljati vero in medsebojne odnose ter povezovati pasijone in naša poznanstva. Naša želja je, da bi duh Pasijonskega vetra prevetрил vse slovenske pasijone, nam dal zagona in moči za nadaljnje delo, hkrati pa bi kot eno predstavljal vse slovenske pasijonce v slovenskem in širšem evropskem prostoru.«

Še posebej nam je bila ljuba misel pasijonca Mateja Šubica, sicer podžupana v Občini Železniki, ki je sodeloval na vseh štirih uprizoritvah: »Na Škofjeloški pasijon imam številne lepe spomine, ki sem jih doživljal ob preteklih predstavah.

Izjemna izkušnja je biti del tako velikega dogodka, ki se po Škofjeloških trgih in ulicah odvija že vrsto let. Škofjeloški pasijon je res nekaj izjemnega, enkratnega, a ne samo v slovenskem merilu. Igralci iz vseh štirih občin z uprizoritvami ohranjamo tradicijo in bogato kulturno dediščino, ki nam jo ponuja to delo patra Romualda. Sodelovanje pri pasijonu mi kot amaterskemu igralcu pomeni krono vsega igranja. V predstavi odigrati lik Kristusa je bila še dodatna čast in odgovornost. Dano mi je bilo, da sem lahko nastopil v vseh predstavah od leta 1999 naprej. V naši gledališki skupini Scena iz Železnikov se že veselimo ponovne uprizoritve leta 2022, ko bomo vsi skupaj praznovali častitljivo obletnico njegove prve izvedbe.«